

Tjänsteskrivelse

Datum

2024-10-16

Vår referens

Magnus Sveger

Upphandlare

magnus.sveger@malmö.se

Policy för elhandel

STK-2024-805

Sammanfattning

Den policy som föreslås här avser att fastställa ansvarsfördelning, reglera risktagande samt rutiner för rapportering avseende elhandel. Behovet av en policy grundar sig i att det kommer att genomföras förändringar i stadens elhandelsavtal till följd av ändrade förutsättningar på elmarknaden. Riskhanteringen blir en mer central fråga i nästa elhandelsavtal och därför finns ett behov av att staden antar en policy för elhandel inför genomförandet av upphandlingen.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige antar ”Policy för elhandel”.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 241021 Policy för elhandel
- Policy för elhandel

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-10-21

Kommunstyrelsen 2024-11-27

Kommunfullmäktige 2024-12-17

Beslutet skickas till

Stadskontorets handläggare

Ärendet

Bakgrund

Malmö stads elhandelsavtal med Vattenfall löper ut 31 december 2026. Ett nytt elhandelsavtal planeras att handlas upp under år 2025. Inför genomförandet av upphandlingen finns ett behov av att Malmö stad antar en policy för elhandel. Malmö

stads nuvarande elhandelsavtal omfattar inte stadens hel- eller delägda bolag, utan de har egna elhandelsavtal som är anpassade till deras behov. Bolagen tillfrågas dock om de vill vara med på upphandling/avtal när Malmö stad genomför upphandling av elhandelsleverantör.

Under 2022 drabbades elmarknaden av stor turbulens till följd av framför allt kriget i Ukraina. Priserna på de finansiella instrument som används vid prissäkring av el svängde kraftigt, höga riskpremier prisades in och likviditeten var låg för vissa finansiella instrument. Turbulensen på elmarknaden har gjort att elhandelsleverantörerna blivit mindre villiga att ta på sig vissa risker kopplade till elhandelsavtal och prissäkring av el. En annan typ av elhandelsavtal jämfört med idag behövs, där Malmö stad själv bär de risker som är för dyra, eller omöjliga, att lägga över på elhandelsleverantören, och där det finns bättre möjlighet att hantera turbulenta marknader. Då riskhanteringen blir en mer central fråga i nästa elhandelsavtal finns ett behov av att anta en policy för elhandel inför genomförandet av upphandlingen.

Policy för elhandel har tagits fram utifrån det elhandelsavtal som avses att handlas upp i kommande upphandling. Policyn beskriver de risker som kommunens elhandel ger upphov till och hur riskerna hanteras. Nedan följer en belysning av de viktigaste riskerna.

Vilka är de viktigaste riskerna?

Elprisrisk

Spotpriset för el varierar från timme till timme vilket ger upphov till elprisrisk om elpriset inte säkras. Malmö stad hanterar elprisrisken med hjälp av successiva prissäkringar. I det nya elhandelsavtalet som planeras att handlas upp kommer elprisrisken fortsatt att hanteras med successiva prissäkringar, men dessa kommer att göras med hjälp av standardiserade prissäkringskontrakt (elterminer), vilket gör att prissäkringsportföljen lätt kan överföras till en ny elhandelsleverantör när leverantörsbyte blir aktuellt. Detta möjliggör längre prissäkringshorisont jämfört med idag. De successiva prissäkringarna kommer att genomföras över fyra år (de fyra år som föregår leveransåret) istället för som idag över två år. En längre prissäkringshorisont innebär att kommunens elpris varierar mindre mellan olika år och att det blir lättare att hantera enskilda år med stora prisrörelser på terminsmarknaden.

Malmö stads nettoförbrukning (förbrukning minus egen produktion) av el uppgår till ca 120 GWh per år. Minst 80 procent av nettoförbrukningen prissäkras innan leveransårets start. Se tabell nedan som beskriver hur stor del av nettoförbrukningen som ska vara prissäkrad respektive kvartal. Om vi till exempel 30 september 2026 har prissäkrat 80 procent av nettoförbrukningen för leveransår 2027, så innebär det att om det förväntade systempriset för år 2027 ökar med 10 öre per kWh så ökar Malmö stads

förväntade elkostnad för år 2027 med 2,4 miljoner kr. Nord Pools systempris används som referenspris vid handel med elterminer och beräknas under förutsättningen att det finns oändlig överföringskapacitet mellan elområdena i Norden.

Tabell: Prissäkring i procent av prognosticerad nettoförbrukning

Datum	Prissäkringsnivå innevarande år	Prissäkringsnivå innevarande år + 1	Prissäkringsnivå innevarande år + 2
31 mars	80 - 100 %	70 - 90 %	45 - 65 %
30 juni	80 - 100 %	70 - 90 %	45 - 65 %
30 september	80 - 100 %	80 - 100 %	60 - 80 %
31 december	80 - 100 %	80 - 100 %	60 - 80 %

Datum	Prissäkringsnivå innevarande år + 3	Prissäkringsnivå innevarande år + 4	Prissäkringsnivå innevarande år + 5
31 mars	25 - 45 %	0 - 20 %	Ingen prissäkring
30 juni	25 - 45 %	0 - 20 %	Ingen prissäkring
30 september	35 - 55 %	10 - 30 %	Ingen prissäkring
31 december	35 - 55 %	10 - 30 %	Ingen prissäkring

Prisområdesrisk

Prisområdesrisk uppstår när säkringen av elprisrisken sker mot systempriset, men den fysiska elen köps i ett prisområde (elområde). Priset i elområdet kan avvika från systempriset på grund av begränsningar i överföringskapaciteten mellan olika geografiska områden.

Kostnaden för att prissäkra prisområdesrisken i det elområde, SE4, som Malmö stads uttagpunkter för el är belägna i har periodvis varit mycket hög. Detta har framför allt berott på bristande likviditet i de finansiella instrument som används för att prissäkra prisområdesrisken. I nuvarande elhandelsavtal behöver Malmö stad prissäkra prisområdesrisken samtidigt som systempriset prissäkras och oavsett hur ofördelaktiga priserna är. Detta kommer att ändras i nästa elhandelsavtal och prisområdesrisken kommer istället att hanteras separat från andra risker. Elhandelspolicyn innebär att prisområdesrisken prissäkras upp till minst 80 % av prognosticerad nettoförbrukning om det finns likvida terminer att tillgå och prissättningen är rimlig.

När kommunens elpris och elkostnad prognosticeras för kommande år, så ingår prognosticerade värden för de kostnadskomponenter som inte är prissäkrade. Prisområdeskostnaden (elpriset för SE4 minus systempriset) prognosticeras alltså för den andel av prisområdesrisken som inte har prissäkrats. Prisskillnaden mellan SE4 och systempriset kan lite förenklat sägas relatera till hur många timmar per år som SE4 drabbas av de högre elpriserna i Tyskland. Prisskillnaden har varit ganska stabil över åren och har de senaste fem åren rört sig inom spannet 10-20 öre per kWh mätt som

rullande tolv månaders medelvärde. Det finns goda förutsättningar för att prognosticera prisskillnaden på årsbasis.

Volym- och profilrisk

Volym- och profilrisk uppstår när den faktiska elförbrukningen avviker från den prognosticerade och prissäkrade förbrukningen. Överförbrukning måste köpas in till spotpris, medan överprissäkrad volym måste säljas av till spotpris. I nuvarande elhandelsavtal bärs volym- och profilrisken av elhandelsleverantören.

Elhandelsleverantörernas vilja att bära volym- och profilrisk har dock minskat jämfört med när nuvarande elhandelsavtal handlades upp. För att det ska gå att handla upp ett nytt elhandelsavtal och för att kunna hålla nere Malmö stads elhandelskostnader så behöver Malmö stad bära volym- och profilrisken, vilket är reglerat i elhandelspolicyn. När elpriset för kommande år prognosticeras så inkluderas ett påslag för att ta volym- och profilrisken i beaktande. Volym- och profilrisken är låg i förhållande till kommunens totala elkostnader. Den avvikelse som volym- och profilrisken kan ge upphov till i förhållande till prognosticerad elkostnad för året uppskattas understiga 10 miljoner kr.

Kort om övriga risker

Elhandelspolicyn tar även upp en rad andra risker. Dessa risker berörs här kortfattat. Valutarisk, risk kopplat till elcertifikat, risk kopplat till ursprungsgarantier och balanskostnadsrisk är risker som prissäkras fullt ut, och där det utifrån handelskostnaderna och riskernas betydelse inte är motiverat att göra någon fördjupning. Administrativ risk, regulatorisk risk, likviditetsrisk och motpartsrisk riskhanteras inte på den finansiella marknaden, utan med hjälp av vedertagna rutiner och arbetssätt.

När kan policyn för elhandel börja tillämpas?

Elhandelspolicyn kan tillämpas först efter att ett nytt elhandelsavtal har handlats upp och kan tidigast få effekt på kommunens elpriser från och med leveransår 2027. Malmö stads nuvarande elhandelsavtal omfattar elleveransen till och med 31 december 2026. Nästa elhandelsavtal planeras att handlas upp så att prissäkringar för leveransår 2027 och framåt kan inledas under år 2025. För leveransår 2027-2029 kommer prissäkringarna under en övergångsperiod att anpassas till de förutsättningar som gäller enligt elhandelspolicyn. Från och med leveransår 2030 kan elhandelspolicyn tillämpas fullt ut förutsatt att upphandlingen av nytt elhandelsavtal inte blir försenad.

Om Malmö stad inte får in några acceptabla anbud när upphandlingen av nytt elhandelsavtal genomförs, så kan elhandelspolicyn behöva revideras för att förbättra förutsättningarna för upphandlingen.

Ansvariga

Gabriella Manieri Upphandlingschef

Anna Westerling Ekonomidirektör

Agnes Wemme Nämndsekreterare

Andreas Norbrant Stadsdirektör